

EEN GEVAL VAN PREDATIE OP ARION CIRCUMSCRIPTUSDOOR OXYCHILUS DRAPARNAUDI OP MARKEN

door

Henk K. Mienis

De grote glansslak Oxychilus draparnaudi (Beck, 1837) (familie Zonitidae) wordt door Adam (1960) als een carnivoor beschouwd. Frömning (1954) heeft er echter op gewezen, dat deze soort beter als omnivoor, d.w.z. als alleseter, beschouwd kan worden. Inderdaad eet deze glansslak zowel plantaardig als dierlijk voedsel, vooral als dit enigermate aan rotting onderhevig is. De meeste observaties betreffende de voedselkeuze van deze slak zijn uitgevoerd op exemplaren in gevangenschap (Frömning, 1954). Daarbij is gebleken, dat deze Oxychilus andere slakken, inclusief soortgenoten, aanvalt en verorbert. Veldwaarnemingen van predatie op andere slakken blijken uiterst schaars og niet gerapporteerd te zijn. Dat is heel jammer, want zodoende blijft een belangrijk aspect in het leven van deze slak verborgen. Uit eigen ervaring weet ik namelijk, dat slakken in gevangenschap, inclusief Zonitidae, zich dikwijls door allerlei oorzaken heel anders gedragen dan in een natuurlijk biotoop en zich bijvoorbeeld heel snel laten wennen aan een ander, dikwijls onnatuurlijk, voedsel.

Tijdens een hervatting van mijn inventarisatie van de landslakken van Marken, werd ik geconfronteerd met een natuurlijk geval van predatie op een slak door Oxychilus draparnaudi. Op 29 april 1989 werd bij het omkeren van een stuk drijfhout, 20 m ten zuidwesten van de Meuningersluis, buitendijks, een grote glansslak betrapt, die zich te goed deed aan een volwassen exemplaar van de grauwe wegslak Arion (Carinarion) circumscriptus Johnston, 1828. De Oxychilus had reeds een groot gat gevreten in de Arion ter hoogte van de ademopening. Ook tijdens de verstoring bleef de glansslak rustig dooreten.

Een enkele waarneming is te weinig, om vast te stellen, dat Arion circumscriptus op het dagelijks menu staat van de grote glansslak. Verdere waarnemingen moeten daarom aantoenen, of deze wegslak inderdaad een natuurlijk en graag gegeten prooidier voor de grote glansslak vormt. Ook zou het interessant zijn, om aan de weet te komen, of de glansslak door zijn eetlust een wegslakkenpopulatie kan decimeren. Helaas woon ik wat te ver van Marken om de situatie in de gaten te blijven houden.

De grote glansslak staat zelf wel onder predatiedruk op Marken. Op 1 mei 1989 werden tientallen beschadigde huisjes van Oxychilus draparnaudi aangetroffen onder het plantendek aan de landzijde van de dijk ter hoogte van de palen 11 en 12. De vratsporen en de grote hoeveelheden stukgebeten huisjes op beide plaatsen wijzen op een intensieve predatie door een relatief klein zoogdier (mol, bruine rat?).

Abstract: A case of predation on Arion (Carinarion) circumscriptus Johnston, 1828 by Oxychilus draparnaudi (Beck, 1837) is reported from the former island Marken, The Netherlands.

Literatuur:

- ADAM, W., 1960. Faune de Belgique Mollusques. Tome 1. Mollusques terrestres et dulcicoles: 1-402, 4 pls., Bruxelles.
- FRÖMMING, E., 1954. Biologie der mitteleuropäischen Landgastropoden: 1-404, Berlin.